

Uchwała

Komisji habilitacyjnej powołanej przez Centralną Komisję ds. Stopni i Tytułów w dniu 3 czerwca 2019 r. (Pismo Nr BCK-III-L-9308/2019), na podstawie art. 18a, ust. 5 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2017 r., poz. 1789), w związku z art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie i nauce (Dz. U. z 30 sierpnia 2018 r. poz. 1669),

w sprawie:

przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dr Iwony Grabowskiej-Kowalik w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki biologiczne.

§1

Komisja na posiedzeniu w trybie wideokonferencji w pełnym 7 osobowym składzie w jawnym głosowaniu w dniu 9 września 2019 r., działając zgodnie z ww. Ustawą oraz w zgodzie z art. 179 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 1669 ze zm.), uwzględniając rozporządzenie MNiSzW z dnia 19 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzenia czynności w przewodach doktorskich, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. z 2018 r., poz. 261), stosując kryteria zawarte w Rozporządzeniu MNiSzW z dnia 1 września 2011 (Dz. U. z 2011 r., poz. 1165) **jednomyślnie (7 głosów za, 0 głosów przeciw, 0 głosów wstrzymujących się) pozytywnie opiniuje wniosek o nadanie stopnia doktora habilitowanego Pani Iwonie Grabowskiej-Kowalik.**

§2

Integralną częścią niniejszej uchwały jest załącznik nr 1 stanowiący jej uzasadnienie.

§3

Komisja przekazuje niniejszą uchwałę Pani Dziekan Wydziału Biologii Uniwersytetu Warszawskiego w Warszawie.

1. prof. dr hab. Ryszard Słomski – przewodniczący komisji
2. dr hab. Piotr Bębas – sekretarz komisji
3. dr hab. Natalia Rozwadowska – recenzent
4. prof. dr hab. Ryszard Smoleński – recenzent
5. prof. dr hab. Leonora Bużańska – recenzent
6. dr hab. Janusz Karasiński – członek komisji
7. dr hab. Katarzyna Szczepańska – członek komisji

R. Słomski
.....
P. Bębas
.....
N. Rozwadowska
.....
R. Smoleński
.....
L. Bużańska
.....
Janusz Karasiński
.....
K. Szczepańska
.....

Załącznik nr 1

Uzasadnienie do Uchwały Komisji Habilitacyjnej podjętej w dniu 9 września 2019 r. w sprawie zaopiniowania wniosku o nadanie dr Iwonie Grabowskiej-Kowalik stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki biologiczne

1. Przebieg postępowania habilitacyjnego

Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów 18 kwietnia 2019 r. wszczęła postępowanie habilitacyjne dr Iwony Grabowskiej-Kowalik i w dniu 3 czerwca 2019 r. powołała Komisję Habilitacyjną w składzie: Przewodniczący Komisji – prof. dr hab. Ryszard Słomski, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu; Sekretarz Komisji – dr hab. Piotr Bębas, Uniwersytet Warszawski (UW); Recenzentka – dr hab. Natalia Rozwadowska, Instytut Genetyki Człowieka PAN w Poznaniu; Recenzent – Prof. dr hab. Ryszard Smoleński, Gdański Uniwersytet Medyczny; Recenzentka – Prof. dr hab. Leonora Bużańska, Instytut Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej im. M. Mossakowskiego PAN w Warszawie; Członek Komisji – dr hab. Janusz Karasiński, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie; Członek Komisji – dr hab. Katarzyna Szczepańska, UW. Zgodnie z art. 18a ust. 7 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. z późniejszymi zmianami, opracowano harmonogram postępowania habilitacyjnego. Wszyscy Recenzenci przesłali swoje opinie Dziekanowi Wydziału Biologii UW do dnia 26 sierpnia 2019 r. Posiedzenie Komisji Habilitacyjnej zwołano na 9 września 2019 r. w formie wideokonferencji. Posiedzenie odbyło się w pełnym, siedmioosobowym składzie.

Komisja Habilitacyjna zapoznała się ze wszystkimi dokumentami dotyczącymi postępowania habilitacyjnego dr Iwony Grabowskiej-Kowalik przygotowanymi przez Habilitantkę (autoreferatem przedstawiającym dorobek i osiągnięcie naukowe wraz z wykazem i kopiami publikacji stanowiących główne osiągnięcie naukowe; wykazem osiągnięć naukowych, dydaktycznych, współpracy naukowej, działalności organizacyjnej i popularyzatorskiej; oświadczeniami współautorów publikacji stanowiących główne osiągnięcie Habilitantki; kopią dyplomu i wnioskiem o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego na Wydziale Biologii UW) oraz recenzjami przygotowanymi przez powołanych Recenzentów.

Komisja stwierdza, że dokumentacja wniosku została przygotowana zgodnie z wytycznymi zawartymi w Ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 650, poz. 595 z późniejszymi zmianami) i od strony formalnej nie budzi zastrzeżeń. Wszystkie recenzje są pozytywne i kończą się poparciem wniosku o nadanie dr Iwonie Grabowskiej-Kowalik stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych, w dyscyplinie nauki biologiczne. Ponadto Pani Profesor Leonora Bużańska wnioskuje o stosowne wyróżnienie osiągnięcia habilitacyjnego dr Iwony Grabowskiej-Kowalik.

2. Sylwetka Habilitantki

Dr Iwona Grabowska-Kowalik jest absolwentką Wydziału Biologii UW. W tej samej jednostce w 2007 r. uzyskała stopień naukowy doktora nauk biologicznych w dyscyplinie biologia, na podstawie rozprawy doktorskiej pt. „Udział komórek macierzystych izolowanych z zarodków oraz różnych tkanek w regeneracji mięśni szkieletowych”, której promotorem był prof. dr hab. Jerzy Moraczewski.

Zainteresowania naukowe dr Iwony Grabowskiej-Kowalik dotyczą roli komórek macierzystych w regeneracji mięśni szkieletowych ssaków. Przez cały okres aktywności zawodowej Habilitantka związana jest z Wydziałem Biologii UW, gdzie w latach 2002-2007 odbywała studia doktoranckie, następnie w latach 2007-2017 pracowała na stanowisku adiunkta w Zakładzie Cytologii Instytutu Zoologii. Od 2017 r. do dziś zatrudniona jest w tej samej jednostce na stanowisku asystenta. W latach 2008-2017, odbyła szkolenia w ośrodkach poza granicami Polski – w Finlandii, Wielkiej Brytanii, Niemczech i Austrii.

3. Wartościująca ocena osiągnięcia habilitacyjnego i jego wkład w rozwój dyscypliny

W skład przedstawionego do oceny osiągnięcia naukowego pt. „Komórki macierzyste – regulacja proliferacji oraz różnicowania miogenicznego *in vitro* i *in vivo*” wchodzi 7 oryginalnych prac naukowych, opublikowanych w latach 2012-2017. Wszystkie ukazały się na łamach czasopism z bazy *Journal Citation Reports (JCR)*, o łącznym współczynniku oddziaływania (IF) wynoszącym 20,486 i sumarycznej liczbie punktów MNiSW – 180. Recenzenci nie mieli wątpliwości, że parametry te spełniają wymagania stawiane kandydatom do stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie biologia.

Prace składające się na osiągnięcie naukowe były cytowane 44 razy co, zdaniem recenzentów oraz pozostałych członków Komisji, odzwierciedla duże zainteresowanie środowiska naukowego badaniami, które prowadzi Habilitantka. Ponadto Recenzenci podkreślają wysoki poziom czasopism, w których się one ukazały. Wszystkie prace wchodzące w skład osiągnięcia naukowego są wieloautorskie – jedna z prac sygnowana jest przez 4 współautorów, jedna przez 8, dwie przez 10, a trzy przez 11. Dr Iwona Grabowska-Kowalik zajmuje w gronie autorów trzykrotnie pierwszą i trzykrotnie ostatnią pozycję. Swoją indywidualny udział w powstaniu publikacji Habilitantka oszacowała na 30-77%. W trzech pracach pełni funkcję autora korespondencyjnego. Habilitantka zadeklarowała, że przygotowując prace wchodzące w skład osiągnięcia, odpowiadała m.in. za opracowanie koncepcji badań, planowanie i prowadzenie eksperymentów, analizę i interpretację uzyskanych wyników, opiekę merytoryczną nad wykonywaniem zadań w ramach realizowanych projektów (przez innych członków zespołu) oraz przygotowanie manuskryptów tych prac. Powstanie dwóch z tych prac było możliwe dzięki środkom finansowym pochodzącym z grantów badawczych, którymi kierowała Habilitantka, przyznanych Jej przez Narodowe Centrum Nauki, co jest udokumentowane w podziękowaniach zamieszczonych w tych publikacjach (*Acknowledgments*). Osiągnięcie naukowe zostało dokładnie omówione w autoreferacie, w którym przedyskutowano wyniki wyżej wymienionych siedmiu prac, na tle literatury przedmiotu.

W pracach, które dr Iwona Grabowska-Kowalik przedstawiła jako podstawę do ubiegania się o stopień naukowy doktora habilitowanego, poruszone zostały trzy problemy badawcze obejmujące:

- 1) charakterystykę mechanizmów regeneracji mięśni szkieletowych, przy użyciu różnych metod i modeli badawczych,
- 2) charakterystykę mechanizmów odpowiedzialnych za interakcje między tkanką mięśniową a przeszczepionymi komórkami macierzystymi,
- 3) analizę roli specyficznych czynników transkrypcyjnych w różnicowaniu komórek macierzystych, ze zwróceniem szczególnej uwagi na rolę Pax7 w proliferacji i miogenicznym różnicowaniu komórek pluripotencjalnych.

Rozwiązanie tych problemów poskutkowało osiągnięciami naukowymi, z których najważniejszymi są:

- 1) wykazanie różnic w przebiegu poszczególnych faz regeneracji mięśni w zależności od stopnia ich uszkodzenia i tego, jaki czynnik spowodował to uszkodzenie, przy jednoczesnym wskazaniu, że schemat zdarzeń, które obserwujemy podczas regeneracji, jest zawsze podobny; Habilitantka wykazała, że przebieg i progresja stanu zapalnego mają kluczowe znaczenie dla prawidłowego przebiegu odbudowy mięśni,
- 2) wykazanie, że multipotencjalne komórki macierzyste, które pochodzą z krwi pępowinowej i galarety Whartona mają niski potencjał miogeniczny, choć w obecności mioblastów tworzą z nimi miotuby z dużą wydajnością; Habilitantka przedstawiła dowody na to, że przeszczepiane do uszkodzonych mięśni komórki multipotencjalne w niewielkim stopniu uczestniczą w tworzeniu nowych włókien mięśniowych, niemniej odgrywają ważną rolę wspomagającą przebieg regeneracji mięśni,
- 3) stwierdzenie, że czynnik Pax7 jest zaangażowany w regulację cyklu komórkowego, a jego brak wpływa pozytywnie na różnicowanie miogeniczne komórek pluripotencjalnych, co w konsekwencji wspomaga regenerację uszkodzonych mięśni.

Wszyscy Recenzenci pozytywnie ocenili dorobek naukowy dr Iwony Grabowskiej-Kowalik, odnosząc się do jego składowych, jak i do całości, w kontekście znaczenia jakie ma dla rozwoju dyscypliny. Pani dr hab. Natalia Rozwadowska wskazuje, że badania porównawcze nad dynamiką zmian regeneracyjnych w mięśniach uszkodzonych fizycznie i miotoksyną były bardzo ważne. Za

szczególnie istotny uznała ten etap badań, w którym Habilitantka wykorzystywała myszy szczepów SCLD/NOD-SCID/NUDE, bo uzyskana dzięki nim wiedza cyt. „jest kluczowa dla późniejszego przełożenia uzyskanych wyników na badania kliniczne”. Podobnie wysoko dr hab. Rozwadowska ocenia prace opisujące potencjał miogeny komórek mezenchymalnych cyt. „Ten fragment jest bardzo ważnym elementem pracy, gdyż dotyczy potencjalnego zastosowania komórek macierzystych w terapiach regeneracyjnych”. Niemniej, odnosząc się do tych badań, Pani Doktor także zaznacza cyt. „Jednak, ponieważ ma on [fragment, który dotyczy prac o komórkach mezenchymalnych] bezpośredni związek z rozprawą doktorską przygotowaną przez dr Grabowska-Kowalik w roku 2007 brakuje w opracowaniu podkreślenia odrębności i nowości, prezentowanych jako osiągnięcie naukowe, badań w odniesieniu do tych zawartych w rozprawie doktorskiej”. Pani dr hab. Rozwadowska bardzo wysoko ocenia osiągnięcia, które dotyczą roli czynnika Pax7 cyt. „Odkrycie dr Iwony Grabowskiej-Kowalik nowej, dotąd nieopisanej funkcji czynnika Pax7 w kontroli cyklu komórkowego, zweryfikowane na poziomie całego transkryptomu i odnoszące się nie tylko do macierzystych komórek embrionalnych, ale także innych typów komórek (fibroblastów embrionalnych, czy komórek obecnych w kulach zarodkowych) stanowi niezaprzeczalny wkład do literatury tematu”.

Pani Prof. dr hab. Leonora Bużańska zaznacza, że w badaniach „z zastosowaniem komórek macierzystych pluripotencjalnych [...], Habilitantka podjęła się trudnego zadania poszukiwania czynników, które wpłynęłyby pozytywnie na potencjał regeneracyjny tych komórek poprzez regulację procesów proliferacji i różnicowania miogenicznego”, tym samym pozytywnie oceniając badania nad rolą czynnika Pax7 w regulacji cyklu komórkowego. Pan Prof. dr hab. Ryszard T. Smoleński zaznacza, że badania prezentowane w pracach, które Habilitantka przedstawi jako osiągnięcie, cyt. „mają aspekt poznawczy i wnoszą nowe fundamentalne informacje do światowej nauki w zakresie badań podstawowych dotyczących mechanizmów regeneracji uszkodzonego mięśnia szkieletowego z bardzo istotnym aspektem praktycznym”. Pani Prof. Bużańska, w podsumowaniu, równie pozytywnie ocenia osiągnięcie – cyt. „Cykl prac przedstawionych w Osiągnięciu zawiera elementy nowatorskie i świadczy o bardzo dobrym przygotowaniu Habilitantki do samodzielnej pracy naukowej, jednocześnie przedstawia Ją jako wytrawnego eksperymentatora, który posługuje się szerokim wachlarzem stosowanych metod”. Z kolei Pani dr hab. Rozwadowska stwierdza, że cyt. „Wszystkie prace prezentowane jako osiągnięcia naukowe zrealizowane są na bardzo wysokim poziomie naukowym, ilustrowane doskonałymi zdjęciami mikroskopowymi i poparte danymi uzyskanymi przy zastosowaniu technik biologii molekularnej”. Podobną opinię wyraża Pan Prof. Ryszard Słomski cyt. „Wszystkie prace [Habilitantki] posiadają IF, ... , są wysoko punktowane, a wśród współautorów występuje wiele osobistości gwarantujących wysoki poziom wyników”. Pan dr hab. Janusz Karasiński podkreśla, że prace te powstały z wykorzystaniem nowoczesnych technik badawczych i odpowiednich modeli zwierzęcych. Pani dr hab. Katarzyna Szczepańska wskazuje w swej ocenie, że cyt. „Opis osiągnięcia naukowego [w autoreferacie] jest bardzo przejrzysty i syntetyczny. Habilitantka podkreśliła elementy nowatorskie uzyskanych wyników i możliwości ich wykorzystania oraz nakreśliła dalsze perspektywy naukowe. Świadczy to o dojrzałości i samodzielności badawczej wymaganej od pracownika naukowego ubiegającego się o stopień doktora habilitowanego”. Zwraca także uwagę, że cyt. „Należy podkreślić bardzo dobre dane bibliometryczne prac stanowiących osiągnięcie naukowe” Habilitantki. Dr hab. Piotr Bębas także pozytywnie ocenia osiągnięcie dr Grabowskiej-Kowalik podkreślając Jej duży wkład w zrozumienie podstaw molekularnych procesu regeneracji mięśni u ssaków. Zaznacza także, że świadczy o tym jakość prac włączonych do osiągnięcia cyt. „Czasopisma w których zostały opublikowane są dobre i bardzo dobre o czym świadczy ich pozycja w rankingu każdej z dziedzin na liście JCR (1 i 2 kwartyli) i wysoki współczynnik oddziaływania, IF”.

Po zapoznaniu się z osiągnięciem i na podstawie jego ocen przygotowanych przez Państwa Recenzentów, Członkowie Komisji uznali osiągnięcie naukowe dr Iwony Grabowskiej-Kowalik za niezwykle wartościowe naukowo, stanowiące oryginalny i nowatorski wkład Habilitantki w wiedzę na temat molekularnych i komórkowych podstaw regeneracji mięśni szkieletowych ssaków. Jest ono przy tym bardzo spójne i jednorodne w swej zawartości merytorycznej. Wyniki badań, opisane w przedstawionych jako osiągnięcie naukowe publikacjach, zostały uzyskane z użyciem nowoczesnych metod. Zdaniem wszystkich członków Komisji Habilitacyjnej stanowią one istotny wkład w rozwój nauk biologicznych.

4. Ocena pozostałego dorobku naukowego, niewchodzącego w skład osiągnięcia habilitacyjnego

Członkowie komisji pozytywnie ocenili pozostały dorobek naukowy dr Iwony Grabowskiej-Kowalik, który nie został włączony do osiągnięcia będącego podstawą do ubiegania się o stopień naukowy doktora habilitowanego. Stanowią go 24 prace (z czego 15 ukazało się w czasopiśmie z listy *JCR*). Wśród nich 17 to artykuły opublikowane po uzyskaniu przez Habilitantkę stopnia doktora, w tym 9 artykułów prezentujących wyniki badań eksperymentalnych i 8 artykułów przeglądowych. Dr Grabowska-Kowalik jest pierwszym autorem w 2 spośród tych publikacji. Prace ze współautorstwem dr Grabowskiej-Kowalik, niewchodzące w skład osiągnięcia habilitacyjnego, ukazały się w dobrych i bardzo dobrych czasopiśmie, takich jak: *Biology of the Cell*, *PLoS ONE*, *Stem Cells* oraz *eLIFE*.

Łącznie publikacje dr Iwony Grabowskiej-Kowalik osiągają sumaryczny IF 57,669 (w przypadku prac nie włączonych do osiągnięcia habilitacyjnego sumaryczny IF wynosi 37,183). Zgodnie z dokumentacją przygotowaną przez Habilitantkę liczba cytowań wszystkich Jej prac, wynosi 232, a indeks Hirscha Jej osiągnięć to 11. Listę dokonań naukowych dr Grabowskiej-Kowalik dopełniają 52 komunikaty zjazdowe (17 doniesień ustnych i wykładów oraz 35 prezentacji w formie plakatów) na konferencjach głównie o zasięgu międzynarodowym, które odbyły się między innymi w Niemczech, Szwajcarii, Kanadzie i USA. Dane te wskazują, że działalność badawcza, prowadzona przez Habilitantkę, należy do nurtu światowej nauki.

Badania dr Iwony Grabowskiej-Kowalik, których wyniki zostały opublikowane w pracach niewchodzących w skład osiągnięcia habilitacyjnego, koncentrują się na:

- 1) roli micro-RNA w regulacji potencjału miogenicznego embrionalnych komórek macierzystych ssaków,
- 2) opracowywaniu metod badawczych, wykorzystywanych przy trudnych metodycznie hodowlach wybranych linii komórkowych,
- 3) poszukiwaniu innych (niż analizowane w pracach z osiągnięcia habilitacyjnego) czynników zaangażowanych w regulację potencjału miogenicznego komórek podczas regeneracji mięśni, np. Sdf-1,
- 4) analizach porównawczych procesu regeneracji mięśni wolno-kurczliwych oraz szybko-kurczliwych i udziału w tym procesie czynników Pax3 i Pax7,
- 5) charakterystyce czynników modyfikujących funkcje cytoszkieletu.

Spójność problematyki tych wszystkich prac wskazuje, że Habilitantka nie tylko wykonywała doświadczenia oraz obserwacje, ale uczestniczyła w formułowaniu koncepcji badań i przygotowaniu tekstów publikacji. Pan Prof. Smoleński zaznacza, że podsumowując działalność naukową poza osiągnięciem habilitacyjnym, [...] dr Iwony Grabowskiej-Kowalik należy podkreślić jej wysoki poziom we wszystkich aspektach znacząco przekraczający wymagania stawiane w postępowaniach habilitacyjnych. A o samych pracach spoza osiągnięcia Profesor pisze cyt. „Wskaźniki bibliometryczne są bardzo dobre i znacząco przekraczają wymogi stawiane kandydatom w przewodach habilitacyjnych”. Podobnie Pani Prof. Bużańska podkreśla, że cyt. „Dorobek naukowy dr Iwony Grabowskiej-Kowalik oceniam bardzo wysoko”. O jego jakości może świadczyć przyznanie Habilitantce kilku Nagród Zespołowych J.M. Rektora Uniwersytetu Warszawskiego za Szczególne Osiągnięcia Naukowe, co również w swojej recenzji zaznacza Pani Profesor. Pan Prof. Słomski w swej opinii pisze cyt. „Osiągnięcia naukowe Kandydatki mogą mieć istotne implikacje praktyczne, ponieważ są pionierskie, dorobek naukowy Habilitantki jest ukierunkowany, co świadczy o konsekwentnie realizowanej ścieżce badawczej” oraz cyt. „Sumaryczny IF Kandydatki wynosi 57,669, liczba punktów MNiSW 504. Są to wartości mieszczące się w górnym pułapie przyjętym przez CK i stawiające dorobek naukowy bardzo wysoko”. Podobnie, bardzo dobrą opinię o aktywności naukowej dr Grabowskiej-Kowalik ma dr hab. Piotr Bębas – cyt. „Mimo, że prace publikowane przez Habilitantkę i współpracowników są tematycznie bardzo spójne, bo ich wspólnym mianownikiem jest regeneracja mięśni szkieletowych u ssaków, to wielowątkowe spojrzenie na ten proces i korzystanie z bardzo różnych technik badawczych podczas rozwiązywania problemów, utwierdza mnie w przekonaniu, że posiadała Ona umiejętność nie tylko syntetycznego podejścia do danych które uzyskuje Jej Zespół (i dzięki czemu przygotowuje wartościowe publikacje), ale także zdolność bardzo racjonalnego planowania przyszłych działań (które owocują nawiązywaniem współpracy z wieloma innymi Grupami

badawczymi). A tego właśnie należy oczekiwać od samodzielnego pracownika naukowego”. Pan dr hab. Karasiński dodaje, że pozostały dorobek Habilitantki, niewłączony w skład osiągnięcia cyt. „jest bogaty i wielowątkowy”. Dr hab. Szczepańska w podsumowaniu oceny także bardzo pozytywnie wypowiada się o działalności naukowej spoza osiągnięcia. Podobne podsumowanie w ocenie dorobku Kandydatki zamieszcza Pan Prof. Słomski cyt. „Dorobek naukowy Habilitantki uznaję za całkowicie wystarczający do ubiegania się o stopień doktora habilitowanego”.

Wszyscy członkowie komisji uznali dorobek naukowy dr Iwony Grabowskiej-Kowalik za dobry i spełniający kryteria stawiane kandydatom do stopnia naukowego doktora habilitowanego.

5. Granty krajowe i międzynarodowe

Doświadczenie w kierowaniu projektami badawczymi dr Iwona Grabowska-Kowalik zdobyła realizując 27 projektów badawczych. Pełniła funkcję kierownika w 7 projektach – w jednym, finansowanym przez Narodowe Centrum Nauki (grant OPUS) i sześciu finansowanych w ramach dotacji statutowej przyznawanej jednostkom naukowym na prowadzenie badań (w tym przypadku Wydziałowi Biologii UW). Pełniła funkcję wykonawcy w 20 projektach - dwunastu finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Komitet Badań Naukowych, trzech projektach Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, w ramach: Programu Badań Stosowanych, Programu Badań Stosowanych III i Programu Strategicznego: Profilaktyka i leczenie chorób cywilizacyjnych STRATEGMED, dwóch projektach POMOST finansowanych przez Fundację na rzecz Nauki Polskiej, jednym projekcie finansowanym przez Fundację na Rzecz Wspierania Rozwoju Polskiej Farmacji i Medycyny, jednym finansowanym przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka i w jednym projekcie finansowanym z programu Horyzont 2020 w ramach ogólnoeuropejskiego projektu EuroStemCell, popularyzującego wiedzę o komórkach macierzystych i ich wykorzystaniu w terapii. Trzy z tych projektów są ciągle realizowane. Pani Prof. Bużańska wysoko ocenia aktywność Habilitantki w staraniu się o środki finansowe na badania. Pani Profesor wskazuje, że zaangażowanie dr Grabowskiej-Kowalik w pracę nad projektami NCBiR i współpraca z Warszawskim Uniwersytetem Medycznym podczas realizacji grantu europejskiego miały cyt. „niewątpliwie wpływ na aktywność aplikacyjną Habilitantki, tj. Jej uczestnictwo w dwóch udzielonych patentach międzynarodowych i krajowych”. Z kolei Pani dr hab. Rozwadowska wspomina, że tylko jeden projekt którym kierowała dr Grabowska-Kowalik był finansowany ze źródeł zewnętrznych (NCN) pozostałe 6 zostały ufundowane przez Wydział Biologii UW. Ponadto Pani Profesor pisze w ocenie, że cyt. „Dodatkowo przez ostatnie 6 lat dr Grabowska-Kowalik nie może pochwalić się sukcesami w zdobywaniu funduszy grantowych”. Jednak Pani dr hab. Rozwadowska wspomina także o cyt. „bardzo bogatym doświadczeniu Habilitantki w realizacji projektów badawczych”. Na udział w realizacji dużej liczby projektów i związaną z tym współpracę zwracają uwagę dr hab. Szczepańska i dr hab. Karasiński. Dr hab. Piotr Bębas stwierdza, że cyt. „Imponujący jest dorobek mierzony liczbą zdobytych i realizowanych przez Habilitantkę grantów na badania naukowe”. Zaznacza, że jest ich cyt. „bardzo dużo jak na osobę, która przedstawia do oceny wnioski o nadanie stopnia gwarantującego samodzielność naukową”.

Podsumowując Komisja uważa, że dr Iwona Grabowska-Kowalik zdobyła doświadczenie w pozyskiwaniu środków na badania, wymagane od kandydatów ubiegających się o stopień naukowy doktora habilitowanego.

6. Dorobek dydaktyczny i popularyzatorski

Działalność dydaktyczna dr Iwony Grabowskiej-Kowalik jest bardzo szeroka i wiąże się z prowadzeniem zajęć dla studentów w formie ćwiczeń (8 różnych przedmiotów) i wykładów (2 wykłady regularne i 1 wykład monograficzny). Wspomniane zajęcia dydaktyczne Habilitantka realizuje na Wydziale Biologii UW, w ramach kursów obowiązkowych i fakultatywnych dla studentów Kierunków Biologia i Biotechnologia. Na tym samym Wydziale była opiekunką studentów przygotowujących prace licencjackie (10) i magisterskie (16). Zaangażowanie Habilitantki w opiekę nad studentami dopełnia rola promotora pomocniczego w przewodach doktorskich Pań, Joanny Bem i Anity Helińskiej. Dr Grabowska-Kowalik była także współorganizatorem i prowadzącą zajęcia w ramach 15 kursów dla

pracowników, doktorantów oraz studentów z Wydziału Biologii UW oraz z innych ośrodków naukowych – między innymi „Letniego Kursu Hodowli Komórek Zwierzęcych”, kursu „Komórki macierzyste w naukach biomedycznych”, warsztatów „Pluripotent stem cells in biomedical research”, cyklu wykładów dla doktorantów „Stem cells in skeletal muscle regeneration”. Aktywność na polu dydaktycznym Habilitantki to także przygotowanie wartościowych materiałów wspomagających proces nauczania – 4 skryptów do ćwiczeń i atlasu anatomicznego.

Dzięki ponadprzeciętnemu zaangażowaniu w działalność dydaktyczną dr Grabowska-Kowalik uzyskała w 2013 r. nagrodę zespołową Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego za "Opracowanie i wdrożenie kompleksowego programu kształcenia studentów Uniwersytetu Warszawskiego".

Równie bogaty jest dorobek popularyzatorski Habilitantki. Była organizatorką i prowadzącą 7 zajęć w formie warsztatów lub wykładów podczas Nocy Biologów, Festiwalu Nauki, Spotkań z biologią XXI wieku (cykl zajęć organizowanych przez Panią Dziekan Wydziału Biologii UW); organizowała także zajęcia popularyzujące wiedzę przyrodniczą dla uczniów szkół średnich (12 lekcji). Udzielała wywiadów radiowych i telewizyjnych, propagując wiedzę na temat możliwości wykorzystania komórek macierzystych w medycynie regeneracyjnej (5 spotkań).

W recenzji, Pani dr hab. Rozwadowska, podkreśla swą bardzo wysoką ocenę dorobku dydaktycznego i popularyzatorskiego dr Grabowskiej-Kowalik, zwracając uwagę między innymi na Jej zaangażowanie w opiekę nad wieloma dyplomantami, wykonującymi prace licencjackie, magisterskie i doktorskie. Podobne zdanie na temat osiągnięć dr Grabowskiej-Kowalik na polu dydaktyki i popularyzowania wiedzy biologicznej ma Pani Prof. Bużańska, wspominając między innymi o nagrodzie, jaką Habilitantce przyznała Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego za osiągnięcia dydaktyczne w 2013 r. oraz wskazując na fakt zapraszania Habilitantki do programów radiowych i telewizyjnych w roli ekspertki w dziedzinie biologii komórek macierzystych. Z kolei Pan Prof. Słomski stwierdza, że cyt. „Szkoda, że Kandydatka przedstawiła inne informacje o sobie w sposób bardzo zwarty, bo zarówno dydaktyka, osiągnięcia organizacyjne i popularyzacja wiedzy wchodzi w skład oceny. Kandydatka informuje, że prowadzi taką działalność i przyjmuję to, jednak mogłaby te kwestie przedstawić lepiej”. Dr hab. Szczepańska oceniając tę część dorobku Habilitantki stwierdza, że cyt. „Dr Grabowska-Kowalik jest świetnym dydaktykiem”; podobnie uważa, że cyt. „Na szczególne wyróżnienie zasługuje szeroka działalność popularyzatorska dr Grabowskiej-Kowalik”. Podobnie, i również pozytywnie, działalność dydaktyczną oraz popularyzatorską ocenia dr hab. Bębas, zwracając uwagę na wyjątkowo dużą liczbę godzin dydaktycznych, jaką realizuje Habilitantka oraz zaangażowanie w wiele przedsięwzięć związanych z propagowaniem wiedzy przyrodniczej. Pan dr hab. Karasiński stwierdza, że Habilitantka cyt. „wykazuje nadzwyczajną aktywność dydaktyczną” i że cyt. „jest znakomitym popularyzatorem wiedzy o komórkach macierzystych i osiągnięciach medycyny regeneracyjnej”.

Komisja bardzo pozytywnie oceniła działalność dydaktyczną i popularyzatorską dr Iwony Grabowskiej-Kowalik, podkreślając jej wyjątkowo duże znaczenie społeczne. Komisja stwierdziła, że na tym polu Habilitantka z należytą starannością spełnia wymagania stawiane kandydatom do stopnia doktora habilitowanego.

7. Staże zagraniczne oraz współpraca międzynarodowa i krajowa

Habilitantka pięciokrotnie wyjeżdżała do ośrodków zagranicznych w związku ze szkoleniami dotyczącymi metodyki, jaką wykorzystuje w badaniach oraz celem zwiększenia swych kompetencji dydaktycznych. Nie odbyła stażu zagranicznego w jednostce badawczej lub dydaktycznej przed i po uzyskaniu stopnia naukowego doktora. Nie pełniła także funkcji kierownika lub wykonawcy w projektach międzynarodowych.

Współpracą naukową dr Grabowska-Kowalik jest związana z krajowymi ośrodkami badawczymi - Warszawskim Uniwersytetem Medycznym (Zakładem Immunologii, Biochemii i Żywności), Politechniką Warszawską (Zakładem Biotechnologii i Inżynierii Bioprocessowej na Wydziale Inżynierii Chemicznej i Procesowej), Centrum Medycznym Kształcenia Podyplomowego (Pracownią Cytometrii Przepływowej) i Centrum Onkologii-Instytutem im. Marii Skłodowskiej-Curie (Zakładem Medycyny Regeneracyjnej). Efektem tej współpracy są liczne prace naukowe (11) i patenty (2) zgłoszone w Europejskim Biurze Patentowym.

Pan Prof. Smoleński stwierdza cyt. „Jedyny aspekt który dla oceniającego pozostawia pewien niedosyt stanowi niewielkie doświadczenie międzynarodowe i brak dłuższych wyjazdów czy staży zagranicznych”. Pani dr hab. Rozwadowska ten aspekt działalności Habilitantki komentuje stwierdzając cyt. „Umiarkowaną aktywność dr Iwona Grabowska-Kowalik wykazuje na polu mobilności. Co prawda wymienia kilkudniowe kursy zagraniczne dotyczące zarówno dobrych praktyk w popularyzacji nauki jak i kursów metodycznych dotyczących komórek macierzystych, jednak nie odbyła długoterminowego stażu podoktorskiego”. Pani Prof. Bużańska także zauważa, że „brakuje w życiorysie naukowym Kandydatki długoterminowego stażu podoktorskiego w innej niż „macierzysta” jednostce naukowej”. Niemniej Prof. Smoleński komentuje, cyt. „Habilitantka prowadzi jednak bardzo aktywną współpracę krajową z ośrodkami o międzynarodowym prestiżu...” a Pani Prof. Bużańska – „W latach 2008 - 2017 [Habilitantka] uczestniczyła w licznych krótkoterminowych szkoleniach i stażach zagranicznych, które wzmocniły Jej wiedzę merytoryczną i poszerzyły kompetencje zawodowe...” –. Dr hab. Szczepańska stwierdza, że cyt. „Jedyny niedosyt życiorysu naukowego habilitantki stanowi brak dłuższego stażu zagranicznego. Na podkreślenie zasługuje jednak fakt, że Habilitantka prowadzi szeroką współpracę naukową z ośrodkami w kraju [...]”. W podobnym tonie wypowiada się dr hab. Bębas cyt. „Jedynym aspektem, nad którym Habilitantka powinna w przyszłości popracować jest zwiększenie swej mobilności. W dotychczasowym dorobku brakuje Jej staży naukowych, które są ważne, bo opiniotwórcze i rozwijające, choćby poprzez nabywanie nowych umiejętności i kompetencji. Niemniej dr Grabowska -Kowalik może poszczycić się bardzo licznymi kontaktami z uczonymi pracującymi w polskich ośrodkach badawczych”.

Członkowie Komisji stwierdzają, że Kandydatka nie zdobyła doświadczenia w międzynarodowej współpracy naukowej, ale wykazuje dużą aktywność w rozwijaniu krajowych kontaktów naukowych.

8. Podsumowanie i wniosek końcowy

Wszyscy Recenzenci oraz pozostali Członkowie Komisji stwierdzili, że poziom merytoryczny osiągnięcia naukowego pt.: „Komórki macierzyste – regulacja proliferacji oraz różnicowania miogenicznego *in vitro* i *in vivo*”, oceniony jako istotny dorobek naukowy, a także dorobek dydaktyczny, organizacyjny i popularyzatorski Habilitantki spełniają kryteria określone w art. 179 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. (Dz.U. z 30 sierpnia 2018 r. poz. 1669), dodatkowo, zgodnie z Rozporządzeniem MNiSW z dnia 19 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzenia czynności w przewodach doktorskich, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. z 2018 r. poz. 261) i Rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz artystycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1818). Na tej podstawie Komisja Habilitacyjna przedkłada Radzie Wydziału Biologii UW uchwałę popierającą wniosek o nadanie dr Iwonie Grabowskiej-Kowalik stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych, w dyscyplinie biologia.

Wynik głosowania na posiedzeniu Komisji: oddano 7 głosów, w tym 7 za pozytywnym zaopiniowaniem i poparciem wniosku o nadanie dr Iwonie Grabowskiej-Kowalik stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych, w dyscyplinie biologia.

Sekretarz Komisji Habilitacyjnej

dr hab. Piotr Bębas

Przewodniczący Komisji Habilitacyjnej

prof. dr hab. Ryszard Słomski